

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **A. P.**, bývajúcej v K., zastúpenej advokátskou kanceláriou B., s.r.o., so sídlom v B., IČO: X., proti žalovanej **S., a.s.**, so sídlom v B., IČO: X., zastúpenej JUDr. R. K., advokátom so sídlom v P., **o zaplatenie 92,11 € s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 7 C 120/2010, na dovolanie žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 13. novembra 2012 sp. zn. 8 Co 35/2012, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalovaná je povinná zaplatiť žalobkyni do 3 dní náhradu trov dovolacieho konania 29,29 € na účet advokátskej kancelárie B., s.r.o., so sídlom v B., IČO: X.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava III rozsudkom z 21. septembra 2011 č.k. 7 C 120/2010-85 uložil žalovanej povinnosť zaplatiť v lehote 3 dní žalobkyni 92,11 € s 9 % úrokom z omeškania ročne od 16. apríla 2010 do zaplatenia a trovy konania 130 €. Rozhodol tak po zistení, že účastníci konania 21. augusta 1996 uzavreli podľa § 842 až § 844 Občianskeho zákonníka zmluvu o poskytovaní plnenia z „Podporného dôchodkového fondu S., a.s.“ (ďalej len „zmluva o dôchodku“), podľa ktorej sa žalovaná zaviazala vyplácať žalobkyni sumu 2 775 Sk mesačne vždy k 15. dňu nasledujúceho mesiaca až do dožitia žalobkyne, túto sumu žalovaná pravidelne mesačne vyplácala žalobkyni od uzavretia zmluvy. Žalovaná výpoveďou z 26. októbra 2009 vypovedala zmluvu o dôchodku podľa § 582 Občianskeho zákonníka. Podľa tejto výpovede platnosť a účinnosť zmluvy o dôchodku mala skončiť ku koncu

najbližšieho kalendárneho štvrtroka, t.j. dňa 31. marca 2010; od apríla 2010 už nevykonala žiadnu platbu v prospech žalobkyne. Súd ako prejudiciálnu otázku riešil otázku platnosti zmluvy, v rámci toho, či ide o zmluvu na dobu určitú alebo neurčitú. Predmetnú zmluvu považoval za platne uzavretú zmluvu o dôchodku v zmysle § 842 a nasledujúcich Občianskeho zákonníka, ktorou vzniklo žalobkyňi doživotné právo na vyplácanie dôchodku, čím bola doba trvania zmluvného vzťahu vymedzená ako presne určená doba neurčitého trvania. V predmetnej zmluve bol presne určený okamih začiatku a presne určiteľný okamih konca zmluvného vzťahu, ktorý nie je závislý od ľudskej vôle. Vychádzal z toho, že vzhľadom už k charakteru predmetného právneho vzťahu – zmluvy o dôchodku v zmysle § 842 Občianskeho zákonníka, takýto typ zmluvy nie je možné dohodnúť na vopred určenú dobu trvania, vymedzenú konkrétnym časovým úsekom alebo obmedzenú k určitému dátumu, ale buď doživotne, teda do okamihu smrti oprávneného, alebo na inak určenú dobu neurčitého trvania špecifikovaného určitým časovým úsekom – lehotou, ktorá má svoj začiatok a koniec. Výpoveď uvedenej zmluvy považoval za neplatnú, pretože podľa § 582 ods. 1 Občianskeho zákonníka nebolo možné vypovedať uvedenú zmluvu. Z uvedených dôvodov súd považoval uplatnený nárok na dôchodok za apríl 2010 za opodstatnený a podľa § 842 Občianskeho zákonníka a článku II. zmluvy o dôchodku zaviazal žalovanú na zaplatenie sumy 92,11 € s 9 % úrokom z omeškania ročne odo dňa nasledujúceho po dni splatnosti mesačného plnenia za apríl 2010. O úroku z omeškania rozhodol podľa § 517 ods. 1 a ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 nar. vl. č. 87/1995 Z.z. Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil § 142 ods. 1 O.s.p.

Krajský súd v Bratislave na odvolanie žalovanej rozsudkom z 13. novembra 2012 sp. zn. 8 Co 35/2012 napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil; žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobkyňi náhradu trov odvolacieho konania 28,81 €. Odvolací súd vzhľadom na skutočnosť, že sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením rozsudku súdu prvého stupňa, obmedzil odôvodnenie svojho potvrdzujúceho rozhodnutia na konštatovanie správnosti dôvodov uvedených súdom prvého stupňa. Odvolací súd zhodne so súdom prvého stupňa dospel k záveru, že výpoveď zmluvy o dôchodku z 26. októbra 2009 je pre rozpor so zákonom neplatná (§ 39 Občianskeho zákonníka). Zmluva o poskytovaní plnenia z podporného dôchodkového fondu S. a.s. nebola touto výpoveďou ukončená a žalovaná nepreukázala ani iný dôvod ukončenia predmetnej zmluvy. Keďže zmluva o dôchodku je platná a účinná, zmluvné strany si musia podľa nej poskytovať plnenia, vrátane žalovaného

dôchodku za mesiac apríl 2010 v dohodnutej výške s príslušenstvom. Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podala žalovaná dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzovala z § 237 písm. f/ O.s.p. tvrdiac, že jej v konaní bola odňatá možnosť pred súdom konať. Napadnuté rozhodnutie je nepreskúmateľné, lebo odvolací súd sa v rozpore s § 157 ods. 2 O.s.p. v odôvodnení svojho rozsudku nevysporiadal s jej podstatnými odvolacími námietkami a s právnou argumentáciou, ktorá má pre vec podstatný význam. V tejto súvislosti poukázala aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 170/2005, nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 236/06 a niektoré rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva (napríklad vo veci Ruiz Torija proti Španielsku). Z týchto dôvodov žiadala rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Žalobkyňa vo vyjadrení k dovolaniu uviedla, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na úplných skutkových zisteniach a ich správnom právnom posúdení. Žiadala, aby tento mimoriadny opravný prostriedok žalovanej bol odmietnutý.

Najvyšší súd ako súd dovolacích (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpená v súlade s § 241 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide

o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p.

Keďže podané dovolanie nesmeruje proti zmeňujúcemu rozsudku, ale takému potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil, že dovolanie proti nemu je prípustné ani takému potvrdzujúcemu rozsudku súdu prvého stupňa, v ktorom súdu prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4, nemožno prípustnosť podaného dovolania vyvodiť z § 238 ods. 1 O.s.p., ani z § 238 ods. 3 O.s.p. Pre úplnosť treba uviesť, že dovolací súd v prejednávanej veci dosiaľ nerozhodoval, preto ani nevyslovil právny názor, ktorým by boli súdy viazané (§ 238 ods. 2 O.s.p.). Z týchto dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie žalovanej nie je podľa § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. procesne prípustné.

Dovolanie žalovanej by mohlo byť procesne prípustné, len ak by v konaní, v ktorom bol vydaný napadnutý rozsudok, došlo k procesnej vade uvedenej v § 237 O.s.p. Povinnosť skúmať, či konanie nie je zaťažené niektorou z nich, vyplýva pre dovolací súd z § 242 ods. 1 O.s.p. Dovolací súd sa z tohto dôvodu neobmedzil len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale sa zaoberal tiež otázkou, či v konaní nedošlo k procesnej vade v zmysle § 237 O.s.p. Toto ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ nepodal sa návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. v dovolaní namietané neboli a v dovolacom konaní ani nevyšli najavo. Prípustnosť dovolania preto z týchto ustanovení nemožno vyvodiť.

S prihliadnutím na obsah dovolania a v ňom vytýkané nesprávnosti, ktorých sa mal dopustiť odvolací súd, sa dovolací súd osobitne zaoberal otázkou, či postupom odvolacieho súdu nebola žalovanej odňatá možnosť konať pred súdom. Z obsahu dovolania možno vyvodiť, že k odňatiu možnosti konať pred súdom malo podľa jej názoru dôjsť tým, že odvolací súd v rozpore s § 157 ods. 2 O.s.p. rozhodnutie dostatočne neodôvodnil, nakoľko sa v odôvodnení nevyporiadal so všetkými námietkami, ktoré uviedla v odvolaní, preto je nepreskúmateľné.

Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) sa rozumie taký závadný postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie tých procesných práv účastníka konania, ktoré mu poskytuje Občiansky súdny poriadok. O procesnú vadu v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. ide vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva. Dovolací súd z obsahu spisu nezistil, že by konanie pred súdmi nižších stupňov bolo postihnuté procesnou vadou, znemožňujúcou žalovanej realizáciu jej procesných práv.

Podľa názoru dovolateľky malo k odňatiu jej možnosti konať pred súdom viesť predovšetkým nedodržanie postupu podľa § 157 O.s.p., keď odvolací súd svoje rozhodnutie nedostatočne odôvodnil, z ktorého dôvodu je rozhodnutie formalistické, reštriktívne, resp. arbitrárne. Tzv. nepreskúmateľnosť rozhodnutia judikatúra Najvyššieho súdu Slovenskej republiky považuje za dôsledok a vonkajší prejav tzv. inej procesnej vady konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. (porovnaj R 111/1998). Aj Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze z 30. januára 2013 sp. zn. III. ÚS 551/2012 konštatoval, že „sa väčšinovým názorom svojich senátov priklonil k tej judikatúre najvyššieho súdu, ktorá prijala záver, že nedostatok riadneho odôvodnenia rozsudku nezakladá vadu konania podľa § 237 písm. f/ O.s.p., ale len tzv. inú vadu konania podľa § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.“. Sama skutočnosť, že dovolaním napadnuté rozhodnutie je prípadne nepreskúmateľné (dovolací súd sa touto otázkou nezaoberal), nemôže založiť prípustnosť dovolania, lebo nejde o vadu v zmysle § 237 O.s.p.

Z vyššie uvedených dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že v konaní na súdoch nižšieho stupňa nebola dovolateľke odňatá možnosť konať pred súdom a že prípustnosť jej dovolania nemožno vyvodiť ani z § 237 písm. f/ O.s.p.

Pokiaľ žalovaná v dovolaní naznačuje, že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, dovolací súd k tejto námietke uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantný dovolací dôvod v tom zmysle, že ho možno uplatniť v procesne prípustnom dovolaní (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), samo nesprávne právne posúdenie veci ale prípustnosť dovolania nezakladá (viď tiež R 54/2012). Nejde totiž o vadu konania uvedenú v § 237 O.s.p., ani znak (atribút, stránku) rozhodnutia, ktorý by bol uvedený v § 238 O.s.p. ako zakladajúci prípustnosť dovolania.

Keďže prípustnosť dovolania žalovanej nemožno vyvodiť z § 238 O.s.p., ani z § 237 O.s.p., dospel dovolací súd k záveru, že ide o procesne neprípustné dovolanie. Vzhľadom na to najvyšší súd dovolanie odmietol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p.

V dovolacom konaní procesne úspešnej žalobkyni vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalovanej, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 O.s.p., § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Žalobkyňa podala návrh na rozhodnutie o priznaní náhrady trov dovolacieho konania (§ 151 ods. 1 O.s.p.) a trovy tohto konania vyčíslila. Dovolací súd jej priznal náhradu spočívajúcu v odmene advokáta (ktorý ju zastupoval aj pred súdmi nižších stupňov) za 1 úkon právnej služby poskytnutej vypracovaním vyjadrenia z 25. apríla 2013 [§ 14 ods. 1 písm. b/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“)]. Pri určení odmeny za tento úkon právnej služby vychádzal z tarifnej odmeny vyplývajúcej z § 10 ods. 1 vyhlášky a jej výšku za 1 úkon právnej služby určil sumou 16,60 €. Odmena spolu s režijným paušálom 7,81 € (§ 16 ods. 3 vyhlášky) a DPH 4,88 € (§ 18 ods. 3 vyhlášky) činí celkom 29,29 €.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 6. augusta 2013

JUDr. Daniela S u ě a n s k á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková